

Kolem kolem Netolic „Netolickou oborou za pověstmi a rožmberskými památkami“

Blanský les - Netolicko, čertovsky hezké místo je slogan, který charakterizuje náš turistický region v srdci jižních Čech. V roce 2011 si připomínáme v rámci tzv. Rožmberského roku výročí 400 let od úmrtí Petra Voka, posledního Rožmberka. Historie Netolic a celého regionu je s rodem Rožmberků úzce spjata. Díky jejich působení tu budoucím generacím zůstalo vzácné dědictví v podobě řady historických a přírodních památek, jako je například národní kulturní památka zámek Kratochvíle, ale i unikátně zachovaná renesanční krajina tzv. Netolické obory. Přijměte proto pozvánku na další z našich poznávacích výletů Kolem kolem Netolic určených pro celou rodinu. Tentokrát do doby renesance, krajinou „Netolické obory za pověstmi a rožmberskými památkami“

Tato trasa je velmi krátká, vhodná i pro rodiny s malými dětmi, proto vřele doporučujeme spojit výlet s prohlídkou zámku Kratochvíle, kde byla v roce 2011 dokončena náročná rekonstrukce interiéru, kterou se zámek vrací do úžasné renesanční podoby za éry posledních Rožmberků. Cestou je pro děti řada dalších zajímavostí, jako stáda koní v Žitné, v Hrbově, množství různých zvířátek v „mini zoo“ nedaleko Hrbovské bašty nebo možnost koupání v několika rybnících. Občerství na cestě je možné celoročně v restauracích na zámku, autocempu Podroužek a v hospodě „U pivního dědky“ v Hrbově. Průvodcem Vám bude Peklík, pohádkové strašidélko z místního vrchu Peklo. Více o něm a o našem regionu najdete na www.blanet.cz.

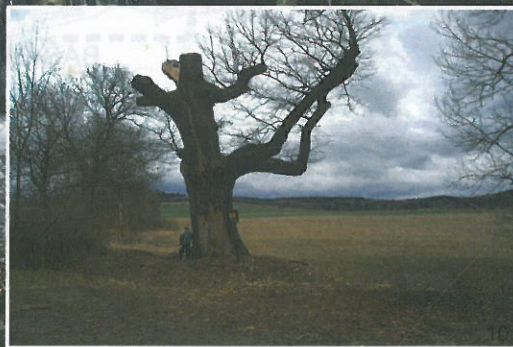
K historii rožmberské obory vydalo město Netolice obdobný informační leták, tak jen stručně. Oplocenou oboru pro zvěř, v té době největší v Čechách, začal kolem svého zámku Leptáče budovat v nás nechvalně známý rožmberský regent Jakub Krčín z Jelčan. Při její realizaci zaniklo několik drobných poddanských vesnic. Obvod obory činil asi 22 km a výměru měla cca 3.000 ha. Vladař Vilém z Rožmberka, starší bratr Petra Voka, vyměnil s Krčínem Leptáč za Sedlčany a místo ní začal stavět lovecký zámek Kratochvíle. Rožmberkové zde chovali množství různé zvěře jako první v jižních Čechách, například daňky, bažanty, ale i velbloudy, buvola a údajně i slona. Dnes tvoří obora unikátní krajinný celek s promyšleně budovanou mozaikou lesů, luk, alejí a rybníků. V současné době připravuje památkový ústav vyhlášení Netolické obory chráněnou krajinnou památkovou zónou.

Vydejme se ale na cestu do obory po stopách pověstí. Krčín tu nechal vybudovat i umělou stoku „Křčínku“, asi 7 km dlouhou, která je ukázkou mistrovské měřičské práce v této zvládnuté krajině. To byl podle poddaných i důkaz o spojení Krčína s ďáblem, protože kudy prý běhal jeho strakatý pes, tudy nechal kopat stoky. Kvůli její stavbě měl Krčín přímo nepřátelské vztahy s netolickými radními, kteří ho dokonce chtěli nechat zabít. Nechal totiž vodu z potoka Melhutky, která zásobovala soustavu rybníků a poháněla mlýny ve městě, odvést na zámek, kde sloužila v zámecké zahradě k pohonu různých fontán a pohyblivých atrakcí. Vzal městu pozemky a rybníky, které zahrnul do obory, dále zakázal městu vařit pivo, mlít obilí jinde než v panských mlýnech atd. Krčín měl při svých aktivitách spory nejen s netolickými měšťany, ale i s vysokými rožmberskými úředníky, například s Mikulášem Ruthardem z Malešova (přední rybníkář a třeboňský hejtman) „s hofmistrem Mikulášem Humpolcem z Tucharazi i s rybníkáři a místními poddanými. Psal vladaři Vilémovi, že „lid na Netolicku je hrubě líný a drzý“. Kronikář Březan zase psal „že Krčín divně s hejtmany točil“. Hofmistr Mikuláš Humpolec ho dokonce obvinil ze spojení s čertem a černými knihami, v souvislosti s Krčínovou alchymistickou dílnou na Leptáči. Dodnes se vypravuje, že Krčín nějak získal od známého alchymisty a okultisty Johna Dee tzv. kouzelné zemní zrcadlo, které umožňovalo nahlédnout do budoucnosti i minulosti. Údajně má být dodnes ukryto někde v jižních

Čechách. V roce 1581 zde bylo odsouzeno a dokonce popraveno několik sedláků za krádež zvěře (v jiném pramenu za krádež zbraní). Okolo obory nechal Krčín pro výstrahu postavit čtyři šibenice. Tak prý i nuzného robotníka, jehož žena byla v šestinedělích a který z hladu pro ni chytil koroptev, dal oběsit.

Poddaní ho za to zvali Krčínem z Leptáče od Pekla (kopec nad zámek k Petrovým Dvorem) a podle legendy dodnes s ním za měsíčních nocí čerti proorávají stoku Křčínku. Čerti bijí Křčína řetězy a křičí: „Lupni Křčína, až řetěz uletí“. Bývá také vidět za úplňku v černém kočáře nad zámek kolem cesty na Bavorov. Podle ústní tradice měl nechat Krčín při stavbě Hrbovských rybníků pověsit na hrázi několik rybníkářů a Petr Vok další v Soběslavi. Z té příčiny, „že jim jejich dobré tovaryše hrom panský zutráceli dal“, přísahalo 50 rybníkářů pod vedením rybníkářského hejtmána Vondry Boráka z Pořízan, který řídil stavbu Hrbovských rybníků, že pána zabijí, o což se několikrát neúspěšně pokusili. Hlavami jejich pan Petr Vok prý jednu truhlici pak naplnil.

V oboře je řada dalších tajemných míst, když pomineme laténské hradiště na Velkém Hrádečku, keltské kultovní místo u osady Hradiště nebo mohylová pohřebiště v Krtelském lese. Například vrch Peklo. Název je prý od chalupníka zvaného Pekelník, který zde postavil stavení v r. 1649, ale podle ústní legendy tu prý někde na kopci byla díra rovnou do pekla. Snad to bylo na místě, kde stojí kaple nad Petrovým Dvorem. Kameny jí obklopující prý vyzařují silnou energii. Na Petrově Dvoře zase kdysi strašil duch bývalého direktora Šebeleho. Z dubu na rozcestí pod Peklem k Švarcenberku, kde se prý zastavil s husitským vojskem Jan Žižka, jednou podle pověsti vylétl čert, popadl okolodoucího opilého mladíka a nesl ho asi do pekla, když tu náhle dole zakorhral kohout, a čert ho upustil na hráz rybníka až někde na Šumavě. Dotyčný se potlučený vrátil až za několik dní a od té doby byl vadný na rozumu.

V rámci projektu Kolem kolem Netolic připravilo město Netolice řadu tipů na výlet pro celou rodinu více či méně náročných prakticky na každý den v týdnu. Informační letáky s mapkami jsou k dispozici v informačním středisku v Muzeu JUDr. Otakara Kudrny v Netolicích.

Trasa: Netolice - Kratochvíle - Švarcenberk - Žitná - Hrbovská bašta - Hrbov rozcestí - Peklo rozcestí, dále buď Petrův Dvůr - Netolice nebo Hrbovské rybníky - Grejnarov - Podroužek - Netolice (cca 20 km)

www.blanet.cz www.netolice.cz

text+foto: Oldřich Petrášek, Ivan Janota, tisk: Baza Graphic
V roce 2011 vydalo město Netolice u příležitosti Rožmberského roku

Šumava
Netolicko

Kolem kolem Netolic

„Netolickou oborou
za pověstmi
a rožmberskými památkami“

Tip na výlet pro celou rodinu

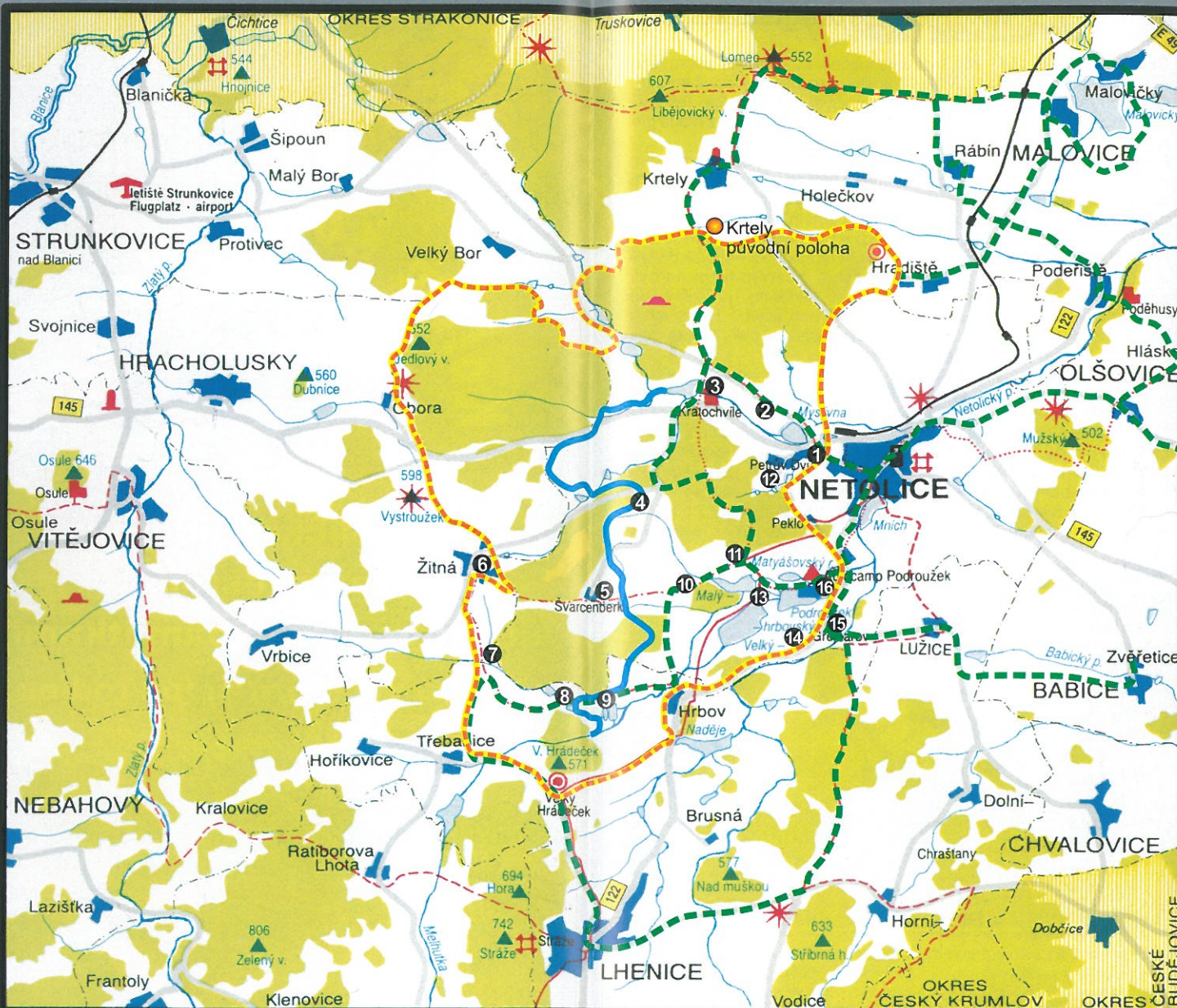

Blanský les Netolicko,
čertovsky hezké místo

ROŽMBERSKÝ ROK

Zastavení „v Netolické oboře“

Netolická obořa —————

Umělá stoka zvaná Krčínka ze 16. stol. —————

Naučná cyklostezka Historická krajina Netolicka - - - - -

- zámek - Schloß - mansion
- zřícenina hradu - Burgruine - ruin of castle
- hradiště - Burgwall - settlement
- tvrzíště - Wallenlage - site of fortress
- pomník - Denkmal - monument
- mohyla - Hügelgrab - tumulus

- značené turistické cesty
markierte Wanderwege
- marked tourist path
- výškový bod - Höhepunkt
elevation mark
- rozhled - Aussichtspunkt
view point
- koupaliště - Bademöglichkeit
swimming pool

1. **Bývalá rožmberská myslivna s krčmou „Jagrhaus“** ze 16. století u stejnojmenného rybníka, později formanská hospoda „u Marků“. Narodil se zde univ. prof. Dr. Med. et Chir. Josef Fischl (1828 - 1892). Významný lékař židovského původu, autor desítek vědeckých prací, profesor na pražské lékařské fakultě.
2. **„Nová myslivna“** - stála v rohu původní bažantnice. Byla postavena v roce 1697 podle návrhu netolického hejtmána Reinhardta pro oborního bažantníka. Na stavbu bylo použito stavebního materiálu z v předchozím roce strženého zbytku původního Krčínova „zámečku“ Leptáče, který stával v zámecké zahradě těsně vedle nového zámku. Dnes sídlo Polesí Lesů ČR
3. **Zámek Kratochvíle** - národní kulturní památka, renesanční rožmberský lovecký letohrádek dokončený v roce 1589. V roce 2011 dokončena nová expozice Renaissance renaissance.
4. **Stoka Krčínka, část 1.** - zbytek umělé stoky vybudované na konci 16. stol. Jakubem Krčínem z Jelčan, nedaleko stály zaniklé vesnice Horní a Dolní Třebánek.
5. **Bývalý statek Švarcenberk** - postavený zřejmě po roce 1719 v typickém Schwarzenberském stylu, zhruba v místech bývalé vesnice Šitice.
6. **Žitná** - osada, jejíž část zanikla v souvislosti s budováním obory. Zachovány stavby selského baroka, novogotická kaple, kovárna z r. 1857 a dřevěná stodola se šindelovou střechou, bývalý schwarzenberský dvůr z roku 1909, dnes s jízdárnou a chovem koní.
7. **Samoty „u Jůzků“** - soubor stavení na hranicích obory. Zachována unikátní roubenka ještě s povalovým stropem z 18. století a dřevěná stodola.
8. **Stoka Krčínka, část 2.** - u rybníka Nadýmače, zachován i původní cihlový msték. Možnost koupání.
9. **Hrbovská bašta a sádky**, nedaleko je v ohradě „mini zoo“.
10. **Rozcestí „u Žižkova dubu“** - strom chráněný státem, stáří cca 250 let. Údajně se v těchto místech zastavil Jan Žižka při svém tažení na Prachatice.
11. **Rozcestí pod Peklem** - Peklo, tajuplný vrch s malebným souborem lidových staveb z 17.-19. století.
12. **Petrův Dvůr** - kulturní památka, bývalý rožmberský statek a hospodářské zázemí zámku, později sídlo schwarzenberské správy panství a pivovar.
13. **Hrbovské rybníky** - (26 a 11 ha.) postavené na konci 16. století rožmberským regentem Jakubem Krčínem z Jelčan. Možnost koupání.
14. **Ovčín** - bývalý rožmberský statek a ovčín z konce 16. století.
15. **Grejnarov** - renesanční statek, původně majetek bohatého sladovnického rodu Grejnarů. Martin Grejnar z Veveří a z Myletína byl vysokým rožmberským úředníkem, regentem a dvorním radou Petra Voka z Rožmberka.
16. **Podroužek** - největší rybník v tzv. netolické soustavě (30 ha), na břehu známý autocamp s restaurací. Každoročně na podzim v říjnu se zde koná tradiční jihočeský výlov. Pod hrází rybníka je Podroužský mlýn. Možnost koupání.